

Sygn. akt II CSK 447/18

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa S. N.
przeciwko Skarbowi Państwa - Aresztowi Śledczemu w Ł.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 października 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 5 grudnia 2017 r., sygn. akt III Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje r.pr. T. G. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Ł. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł, powiększoną o należną stawkę podatku VAT, tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona

w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik z urzędu powoda S. N. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 5 grudnia 2017 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Uzasadnił go pytaniem, „czy naruszenie dóbr osobistych w postaci braku zapewnienia osadzonemu wody pitnej podczas spacerów w okresie letnim oraz braku umożliwienia dostępu do zapoznania się z treścią Biuletynu Informacji Publicznej Rzecznika Praw Obywatelskich jest naruszeniem znikomym i uzasadnia brak przyznania osadzonemu zadośćuczynienia?”

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie SN z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, IC BSN 2009, nr 4, s. 48). Musi to być zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Przedstawienie istotnego zagadnienia prawnego wymaga precyzyjnego sformułowania poprzez wskazanie przepisu prawa materialnego lub procesowego, z którym jest związane, i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania tych wymagań nie spełnia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym skonstruowanie zagadnienia prawnego następuje przez

przedstawienie pytań „do rozstrzygnięcia” to znaczy pytań, których konstrukcja powoduje, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego dokonywane jest przez wybór towarzyszącej mu odpowiedzi (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2000 r., III CZP 2/00, OSNC z 2000 r., nr 11, poz. 200). Odnosząc te uwagi do pytania przedstawionego w skardze kwestii, należało stwierdzić, że nie ma ono charakteru abstrakcyjnego. Skarżący nie przedstawia żadnych argumentów przemawiających za wystąpieniem rozbieżnych ocen prawnych w zakresie przepisów zarzuconych w skardze kasacyjnej. Przeciwnie, skarżący dostrzega fakultatywny charakter zadośćuczynienia i wskazuje okoliczności uzasadniające odstąpienie od przyznania zadośćuczynienia przez sąd rozstrzygający w przedmiocie odszkodowania, np. nieznaczny stopień doznanej przez poszkodowanego krzywdy. Podnosząc, iż w jego sprawie nie doszło do zasądzenia na jego rzecz ani odszkodowania ani zadośćuczynienia w rzeczywistości zmierza do zainicjowania przez Sąd Najwyższy kontroli instancyjnej względem dotychczas wydanych orzeczeń i przeprowadzonego w sprawie postępowania. Sformułowane przez niego zagadnienie prawne ma w istocie charakter pozorny.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pełnomocnika pozwanego zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 i art. 99 w zw. z art. 108 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 8 ust. 1 pkt 26 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

Z uwagi na to, że powód reprezentowany jest w postępowaniu ze skargi kasacyjnej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w postępowaniu przed sądem drugiej instancji Sąd Najwyższy przyznał i nakazał wypłacić r. pr. Z. S. prowadzącemu Kancelarię Radcy Prawnego w Ł. kwotę 120 zł, powiększoną o podatek VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym (§ 14 ust. 1 w zw. z pkt 26 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 i § 16 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3

października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2019 r., poz. 68).

jw